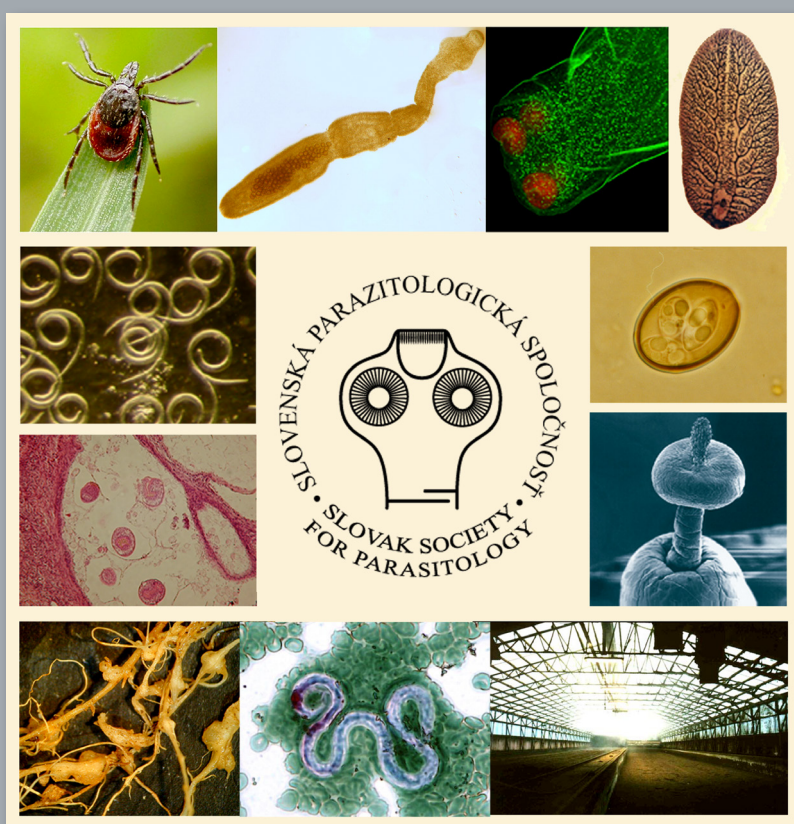

SPRÁVY Slovenskej parazitologickej spoločnosti pri SAV

číslo 19, 2014

OBSAH ČÍSLA

❖ Úvodník.....	3
❖ Oznamy výboru SPS pri SAV	
• Správa o hospodárení SPS pri SAV v roku 2014.....	4
• Oznam o voľbách výboru a Valnom zhromaždení SPS pri SAV.....	4
• XIV. PROWAZEKOVE DNI – oznam.....	5
• IV. LABUDOVE DNI – oznam.....	6
• XIV. PROWAZEKOVE DNI – prihláška.....	7
• IV. LABUDOVE DNI – prihláška.....	9
❖ Doktorandské štúdium.....	11
❖ Aktivity členov SPS pri SAV v roku 2014	
• Konferencia „V4 Parasitological Meeting – Parasites in the Heart of Europe“ očami hlavného organizátora.....	13
• Konferencia „V4 Parasitological Meeting – Parasites in the Heart of Europe“ očami zahraničného účastníka.....	17
• 6. medzinárodný nematologický kongres.....	18
• Kurz pre mladých vedcov v Paríži.....	19
• FEDAD – Fourth European Dirofilaria and Angiostrongylus Days.....	21
• VIII International Conference on Ticks and Tick-borne Pathogens.....	22
• Infekčné a parazitárne choroby zvierat.....	23
• ESCCAP Echinococcus 2014, Vilnius, Litva.....	25
❖ Jubilujúci členovia SPS pri SAV v roku 2014	
• Životné jubileum prof. MUDr. Michala Valenta, DrSc.	26
• Životné jubileum prof. MVDr. Pavla Dubinského, DrSc.	27
• Srdečne blahoželáme jubilujúcim členom SPS pri SAV.....	28
❖ Kalendár budúcich vedeckých parazitologických podujatí.....	29
❖ Dôležité termíny činnosti a akcií SPS pri SAV.....	29
❖ Výška členských príspevkov – Pozor, zmena čísla účtu!!!!.....	30
❖ Výzva na podávanie návrhov na cenu SPS pri SAV za najlepšiu vedeckú prácu mladých parazitológov v roku 2014.....	30

ÚVODNÍK

Milí kolegovia – parazitológovia,

po každom roku, ktorý skončí, má asi väčšina z nás pocit, že uplynulý rok bol náročný. S ohľadom na dianie v Slovenskej akadémii vied s istotou možno konštatovať, že rok 2014 patril k tým náročnejším, ale rok 2015 bude na mnohé udalosti a zásadné zmeny ešte bohatší. Koniec roka 2014 sa niesol v znamení „revolučnej nálady“ v celej spoločnosti a v SAV obzvlášť. Ulice zaplavili počas viacerých demonštrácií ľudia nespokojní s viacerými aktivitami vrcholných štátnych predstaviteľov. Asi po prvýkrát v histórii dali aj slovenskí vedci najavo svoju nespokojnosť s financovaním vedy a výskumu na Slovensku formou verejných stretnutí. Sformovala sa iniciatíva Veda chce žiť (www.vedachcezit.sk), ktorú podporilo niekoľko tisíc vedcov a sympatizantov vedy na Slovensku aj v zahraničí. Napriek tomu, že vedecká obec na Slovensku si uvedomuje, že nepatrí medzi spoločenské skupiny, ktoré by si mohli dovoliť vyvíjať na vládu tlak pod hrozbou vážneho ohrozenia fungovania štátu (ako lekári alebo učelia) alebo jeho ekonomiky (ako dopravcovia a prepravcovia), skutočnosť, že sa vedci rozhodli verejne a nahlas vyjadriť nespokojnosť nad dlhoročným podfinancovaním slovenskej vedy svedčí o závažnosti situácie. Pretiekol tak pomyselný pohár trpezlivosti a ukázalo sa, že vedci vedia v kritických situáciách vyjadriť zásadný postoj a nesúhlas. Akcelerujúce dianie v SAV vyvrcholilo

odvolaním predsedu SAV profesora Pastoreka na mimoriadnom zasadnutí Snemu SAV koncom decembra 2014. Už začiatkom januára 2015 bol za nového predsedu SAV zvolený profesor Šajgalík a bol predložený návrh na jeho vymenovanie. Udialo sa tak na prahu roka, kedy SAV čakajú významné zmeny z hľadiska jej štruktúry (spájanie ústavov SAV do tzv. centier) a formy hospodárenia (prechod na v.v.i., verejné výskumné inštitúcie). Želajme si, aby nové vedenie Akadémie našlo dostatočnú podporu vrcholných štátnych predstaviteľov a úspešne zrealizovalo všetky náročné plánované zmeny v SAV.

Čo sa týka činnosti Slovenskej parazitologickej spoločnosti pri SAV, aj pre ňu bol rok 2014 v istom zmysle náročný a v roku 2015 ju rovnako čakajú zásadné zmeny.

V máji 2014 naša Spoločnosť organizovala medzinárodnú vedeckú konferenciu „V4 Parasitological Meeting – Parasites in the Heart of Europe“, podrobnosti o podujatí nájdete v príspevku v tomto čísle Správ.

Boli sme prekvapení a trochu aj sklamaní, že v roku 2014 neprišli žiadne nominácie na Cenu SPS pre mladého parazitológa do 35 rokov. Preto sme začiatkom roka 2015 oslovili školiteľov doktorandov – členov SPS a na naše veľké prekvapenie sme doteraz obdržali až 8 (rekordný počet) príspevkov do súťaže, z akademických aj univerzitných pracovísk.

Nominácie do súťaže ešte nie sú oficiálne uzavreté, podrobnosti na strane 30.

V roku 2015 bude naša Spoločnosť spoluorganizátorom dvoch vedeckých podujatí – Labudových a Prowazekových dní. Informácie o týchto podujatiach a prihláška na obidve konferencie sú súčasťou tohto vydania.

V apríli 2015 končí súčasný výbor SPS svoje trojročné funkčné obdobie a v priebehu mesiaca marec sa uskutočnia korešpondenčné voľby nového výboru, ktorý bude vymenovaný na Valnom zhromaždení 15. apríla 2015 v Košiciach. Aj keď súčasnému výboru ostáva ešte pár mesiacov do ukončenia činnosti, už teraz by som chcela vyjadriť všetkým členom výboru veľkú VĎAKU za nadšenie a inovatívny prístup k činnosti Spoločnosti.

V roku 2015 si želajme hlavne zdravie, pohodu a podporu v rodine. Z hľadiska pracovných priání by sme si už iste všetci zaslúžili stabilitu financovania našej práce, pravidelnosť výziev veľkých grantových agentúr, primerané spoločenské ocenenie vedeckej a pedagogickej činnosti a patričný priestor na „reálnu“ prácu, pre ktorú sú spoločným menovateľom nám dobre známe fascinujúce organizmy – parazity.

Ivica Hromadová

OZNAMY VÝBORU SPS PRI SAV

Správa o hospodárení SPS pri SAV v roku 2014

PRÍJMY	
Počiatkový stav k 1.1.2014	901,43 Eur Bežný účet
Členské príspevky	842,90 Eur
Príspevky (V4 Parasitological Days)	20.468,00 Eur
Ostatné príjmy (bankové úroky)	0,35 Eur
Príjmy celkom	22.212,68 Eur
VÝDAVKY	
	Celkom
Členský príspevok (RSVS, EFP 2014)	74,00 Eur
Služby (V4 Parasitological Days)	15.727,39 Eur
Prevádzková réžia (bankové poplatky, daň z úroku)	133,49 Eur
OON (ekonomická agenda, poistné DoVP)	3.917,55 Eur
Nákup spotrebného materiálu	21,00 Eur
Ceny SPS	660,98 Eur
Výdavky celkom	20.534,41 Eur

Zostatok finančných prostriedkov k 31.12.2014:	1.762,88 Eur
Z toho:	
Bežný účet	1.651,66 Eur
Pokladňa	111,22 Eur

Vypracovala: Ing. Ľudmila Lapšanská
V Košiciach, 7.1.2015

Oznam o voľbách výboru a Valnom zhromaždení SPS pri SAV

V apríli 2015 ukončí súčasný Výbor SPS pri SAV svoje trojročné funkčné obdobie. Preto revízna komisia Výboru SPS pri SAV organizuje korešpondenčnou formou voľbu nového výboru. V najbližších dňoch môžete očakávať poštou doručené volebné lístky s menami všetkých riadnych členov Spoločnosti.

Termín uzávierky volieb bude 31.marca.2015. O výsledkoch volieb budete informovaní na Valnom zhromaždení, ktoré sa uskutoční dňa **15. apríla 2015** v Košiciach.

Daniela Antolová
predsedníčka revíznej komisie SPS pri SAV

Slovenská spoločnosť klinickej mikrobiológie SLS
 Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV
 Spolok lekárov v Komárne
 Mesto Komárno
 v spolupráci
 Sekcia klinickej mikrobiológie SLK

Vás pozývajú na vedeckú konferenciu

XIV. PROWAZEKOVE DNI

12. až 13. októbra 2015

miesto konania

Wellness Hotel Patince
 Patince 431, 946 39 Patince

Témy podujatia:

- ❖ parazitózy v podmienkach globálnych zmien
- ❖ metodologické pokroky v klinickej mikrobiológii
- ❖ varia

Formy prezentácie: prednáška (12 minút), poster,

Technické vybavenie: LCD projektor

Abstrakt: štruktúrovaná forma, A5, max. jedna strana
 font Times New Roman 12

Organizačný a programový výbor:

doc. MUDr. Milan Nikš, CSc.
 RNDr. Ivica Hromadová, CSc.
 doc. RNDr. František Ondriska, PhD.
 MUDr. Juraj Hanzen
 MUDr. Monika Czirfuszová
 RNDr. Daniela Lacková, PhD.
 RNDr. Jozef Rosinský MPH.
 Ferdinand Klimsch

Účastnícky poplatok: 15 Eur

Predbežný program:

pondelok 12. 10. 2015

9:00 až 10:00 otvorenie podujatia
 10:15 až 11:15 úvodné vyžiadané prednášky
 11:30 až 12:30 I. blok prednášok
 12:45 až 14:00 obed

14:00 až 17:30 II. blok prednášok
 18.00 zasadnutie výboru SSKM SLS
 20:00 Spoločenské stretnutie

utorok 13.10.2015

9:00 až 11:45 III. blok prednášok
 12:00 Ukončenie podujatia

Ubytovanie účastníkov bude zabezpečené vo **Wellness Hotel Patince** podľa doručených, vyplnených návratiek. **Rezerváciu ubytovania a stravovania zabezpečuje na základe návratky organizátor.**

Cena za ubytovanie s raňajkami bude podľa finančných možností usporiadateľa dotovaná.

Pre aktívnych účastníkov (prvý autor) je ubytovanie s raňajkami bezplatné.

Členom SSKM SLS a SKM SLK (so zaplateným členským príspevkom na rok 2015) bude ubytovanie dotované.

Ubytovanie a stravovanie účastník hradí pri registrácii.

Storno poplatky:

účastník ktorý stornuje svoju prihlášku po 1.7.2015 je povinný uhradiť náklady s tým spojené.

Prihlášky zasielajte čo najskôr, najlepšie ihneď.

Prihlášku (návratku) nájdete na strane 7.

Virologický ústav SAV Bratislava
Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV
Ústav zoológie SAV Bratislava
Parazitologický ústav SAV

Ústav zoológie SAV

usporiadajú
vedecko – odbornú konferenciu

IV. LABUDOVE DNI

4. – 6. november 2015

1. informácia

Programový výbor konferencie

RNDr. Ivica Hromadová, CSc.
RNDr. Elena Kocianová, DrSc.
MVDr. Juraj Kopáček, DrSc.
Doc. MVDr. Branislav Peťko, DrSc.
Ing. Ladislav Roller, PhD.
Doc. RNDr. Michal Stanko, DrSc.

Organizačný výbor konferencie

Mgr. Eva Špitalská, PhD. - predseda
Mgr. Pavlína Bartíková, PhD.
MVDr. Markéta Derdáková, PhD.
RNDr. Mária Kazimírová, CSc.
RNDr. Elena Kocianová, DrSc.
Doc. RNDr. František Ondriska, PhD.
Mgr. Veronika Rusňáková Taragel'ová, PhD.
Mgr. Diana Selyemová, PhD.
JUDr. Iveta Šárniková
RNDr. Monika Sláviková, PhD.
Mgr. Katarína Štefanidesová, PhD.
Mgr. Iveta Štibrániová, PhD.

Miesto konania:

Kongresové centrum SAV Smolenice
<http://www.kcsmolenice.sav.sk>

Predpokladaný konferenčný poplatok:

85 EUR, študenti a interní doktorandi **60 EUR**

Dovoľujeme si Vás pozvať na vedecko – odbornú konferenciu: IV. Labudove dni, už tradične poriadajú na počesť významného slovenského biológa RNDr. Milana Labudu, DrSc., ktorá sa bude konať v dňoch 4. – 6. novembra 2015 v priestoroch Kongresového centra SAV v Smoleniciach.

Vítané sú príspevky z odborov: virológia, mikrobiológia, zoológia, ekológia, epidemiológia.

Tématické zameranie konferencie:

- ❖ Prírodná ohniskovosť nákaz (vektory, rezervoáre)
- ❖ Zoonózy (diagnostika, výskyt, epidemiológia, kontrola)
- ❖ Ekologické aspekty parazitológie

Kontaktná adresa:

Mgr. Eva Špitalská, PhD.
e-mail: viruspi@savba.sk
tel.: + 421-2-59302430

Predbežnú prihlášku nájdete na strane 9.

Osobné údaje - Návratka (prosíme vyplniť všetko paličkovým písmom)**XIV. Prowazekove dni 2015 Komárno (Patince)**

12. až 13. októbra 2015

Priezvisko:Meno:Titul:.....

Trvalý pobyt:

 fax: e-mail: @

Pracovisko:

ID (SLK) nečlen SLK dátum narodenia:

Účasť aktívna prednáška poster pasívna

Názov prezentácie:

.....

Autori vrátane pracovísk:

.....

.....

Ubytovanie a stravovanie

Deň	izba	izba	večera	obed klasický	obed
11.10.2015	1 lôžková	2 lôžková	/	/	bezmäsitý
12.10.2015			v rámci spoločenského stretnutia		/
13.10.2015			/		

Diéta bezlepková

Chcem byť ubytovaný/á s

Účastnícky poplatok **15 EUR** pri registráciiAktívny účastník, prvý autor účastnícky poplatok **0 EUR**

V cene účastníckeho poplatku je zahrnuté: vystavenie certifikátu o účasti na podujatí, spoločenské stretnutie, zborník abstraktov a občerstvenie počas prestávok.

Bližšie informácie získate na www.sskm.tym.sk, www.lekomba.sk, www.hpl.sk

Prihlášky posielajte emailom na:

MUDr. Monika Czirfuszová czirfuszova@hpl.skZuzana Majková sekretariat@hpl.skFerdinand Klimesch lekom.ba@stonline.sk**prihlášky posielajte zásadne e-mailom, kontaktná adresa pre písomný kontakt:**

Regionálna lekárska komora Bratislava,

Sekcia klinickej mikrobiológie SLK

Račianska 42/A, 831 02 Bratislava

Účasť na podujatí bude hodnotená kreditmi kontinuálneho vzdelávania**Doručte prosíme obratom**

Termíny na zasielanie prihlášok: pasívna účasť do 30. 6. 2015

aktívna účasť do 30. 6. 2015

PREDBEŽNÁ PRIHLÁŠKA

IV. LABUDOVE DNI

4. – 6. november 2015

Tituly Meno

Priezvisko

Pracovisko

Adresa pre korešpondenciu

.....

Tel.e-mail

Prihlasujem sa:

k aktívnej účasti prednáška poster k pasívnej účasti

Predbežný názov prednášky/ posteru:

.....

.....

Autori

.....

Tematické zameranie príspevku:

- Prírodná ohniskovosť nákaz (vektory, rezervoáre)
- Zoonózy (diagnostika, výskyt, epidemiológia, kontrola)
- Ekologické aspekty parazitológie

Bližšie údaje budú skonkretizované v záväznej prihláške.

Zúčastním sa súťaže o najlepšiu študentskú prednášku
(platí pre študentov všetkých typov štúdia)áno nie

**Prihlášky posielajte na adresu: katarina.stefanidesova@savba.sk
do **15. 3. 2015!****

DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM

Zoznam doktorandov - akademický rok 2013/2014

MENO DOKTORANDA	ROČNÍK/ FORMA ŠTÚDIA	ŠTUDIJNÝ ODBOR	UNIVERZITA	TÉMA DIZERTAČNEJ PRÁCE	ŠKOLIACE PRACOVISKO	MENO ŠKOLITEĽA
MVDr. Zlatana Sulinová	MD	7.4.2 Verejné zdravotníctvo	LF UPJŠ Košice	Štúdium vybraných intracelulárnych patogénov (chlamýdií a mikrosporídií) vo vzťahu k ochoreniam ľudí a zvierat.	LF UPJŠ Košice	Prof. MVDr. Lýdia Čisláková, CSc.
MVDr. Marta Jalčová*	4. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Imunomodulačný vplyv parazita a ťažkých kovov na hostiteľský organizmus.	PaÚ SAV Košice	MVDr. Emília Dvorožniáková, PhD.
RNDr. Božena Haklová*	4. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Ekológia a molekulárna taxonómia parazitov plazov.	PaÚ SAV Košice	RNDr. Viktória Majláthová, PhD.
MVDr. Adriana Iglódyová*	4. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Cirkulácia krvných filarióz mäsožravcov v ekologických podmienkach Slovenska.	PaÚ SAV Košice	MVDr. Martina Miterpáková, PhD.
RNDr. Lucia Blaňarová Pangráčová*	4. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Ekológia kliešťov a ich hostiteľov v cirkulácii kliešťami prenášaných patogénov.	PaÚ SAV Košice	MVDr. Markéta Derdáková, PhD.
MVDr. Adela Sarvašová*	4. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Biodiverzita, kompetencia a epidemiologická úloha vybraných druhov krv cicajúcich dvojkrídlcov východného Slovenska.	UVLF Košice	Prof. MVDr. Alica Kočišová, PhD.
Mgr. Emília Vendeliová	3. / int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Vybrané aspekty regulácie parazito-hostiteľského vzťahu pri tkanivových helmintózach na molekulovej úrovni.	PaÚ SAV Košice	RNDr. Gabriela Hřčková, CSc.
Ing. Petronela Komorová	3./ int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Parazitofauna dravých vtákov Slovenska.	UVLF Košice	MVDr. Zuzana Humíková, PhD.
Mgr. Lenka Berthová	3./ int.	4.2.7 Mikrobiológia	PriF UK Bratislava	Variabilita rickettsií a iných patogénov vo vybraných vektoroch a hostiteľoch.	VÚ SAV Bratislava	Mgr. Eva Špitalská, PhD.
Mgr. Zuzana Svitáľková	3. /int.	4.2.5 Zoológia	PriF UK Bratislava	Cirkulácia kliešťami prenášaných mikroorganizmov medzi vektormi a hľadavcami v lesnom ekosystéme v Malých Karpatoch.	ÚZ SAV Bratislava	RNDr. Mária Kazimírová, CSc.
Mgr. Mária Garajová	PŠ	4.2.5 Zoológia	PriF UK Bratislava	Morfológia a ultraštruktúra izolátov rodu <i>Acanthamoeba</i> a ich senzitivita na potencionálne antiprotozoiká.	PriF UK Bratislava	Doc. RNDr. František Ondriska, PhD.
Mgr. Tatiana Brúderová	2./ int.	4.2.5 Zoológia	PriF UK Bratislava	Taxonómia muškovitých (Diptera, Simuliidae).	PriF UK Bratislava	Doc. RNDr. Ján Kodada, CSc.
Mgr. Jasna Kraljik	2. / int.	4.2.5 Zoológia	PriF UK Bratislava	Ektoparazity drobných cicavcov a ich úloha ako vektorov vybraných skupín patogénov	PaÚ SAV Košice	Doc. RNDr. Michal Stanko, DrSc.
Mgr. Miroslava Klimovičová	2. / int.	4.3.4 Všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií	FHPV PU Prešov	Biodiverzita a ekológia brkových roztočov (Acari: Syringophilidae).	FHPV PU Prešov	Doc. Mgr. Martin Hromada, PhD.
Mgr. Ivana Baráková	2. / ext.	4.2.3 Molekulárna biológia	PriF UK Bratislava	Genetická variabilita kliešťami prenášaných patogénov a ich interakcie.	ÚZ SAV Bratislava	MVDr. Markéta Derdáková, PhD.
MUDr. Eva Mattová	MD	7.1.5 Epidemiológia	LF UPJŠ Košice	Vektormi prenášané ochorenia u ľudí s pozitívnou epidemiologickou anamnézou vo vybraných regiónoch Slovenska.	LF UPJŠ Košice	Prof. MUDr. Ivan Schréter, CSc.
Mgr. Ľudmila Zvijáková	1./ int.	4.2.5 Zoológia	PriF UK Bratislava	Molekulárna taxonómia a fylogeografia vybraných druhov parazitických plathelminčov.	PaÚ SAV Košice	RNDr. Ivica Kráľová-Hromadová, CSc.
MVDr. Daniel Barčák	1./ int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Taxonómia a zoogeografické rozšírenie pásomnic rodu <i>Caryophyllaeus</i> (Cestoda, Caryophyllidae), parazitov kaprovitých rýb.	PaÚ SAV Košice	RNDr. Mikuláš Oros, PhD.

MENO DOKTORANDA	ROČNÍK/ FORMA ŠTÚDIA	ŠTUDIJNÝ ODBOR	UNIVERZITA	TÉMA DIZERTAČNEJ PRÁCE	ŠKOLIACE PRACOVISKO	MENO ŠKOLITEĽA
MVDr. Miroslava Škutová	PŠ	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Epidemiológia a diagnostika závažných parazitózoózn cirkulujúcich na území Slovenska.	PaÚ SAV Košice	MVDr. Daniela Antolová, PhD.
MVDr. Jana Pipiková	1./ int.	6.3.7 Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Epizootologické a epidemiologické aspekty šírenia parazitózn v urbánnom a rurálnom ekosystéme.	PaÚ SAV Košice	RNDr. Ingrid Papajová, PhD.
Mgr. Balazs Sallay	1./ int.	4.2.7 Mikrobiológia	PriF UK Bratislava	Vplyv kliešťami prenášaných mikroorganizmov na proteínovú štruktúru vektorov a hostiteľov.	VÚ SAV Bratislava	Mgr. Eva Špitalská PhD.
Mgr. Róbert Szabó	1./ int.	4.1.13 Viroológia	PriF UK Bratislava	Molekulárna evolúcia a patogenéza hantavírusov spôsobujúcich hemoragické horúčky s renálnym syndrómom.	VÚ SAV Bratislava	RNDr. Boris Klempa PhD.
Mgr. Michal Chvostáč	1./ int.	4.2.3 Molekulárna biológia	PriF UK Bratislava	Multilokusová sekvenčná typizácia <i>Borrelia burgdorferi</i> sensu lato vo vzťahu k rezervoárovým hostiteľom.	ÚZ SAV Bratislava	MVDr. Markéta Derdáková, PhD.
Mg. Tatiana Vaculová	1./ int.	4.2.5 Zoológia	PriF UK Bratislava	Interakcie medzi kliešťami prenášanými patogénmi a mechanizmy ich prenosu.	ÚZ SAV Bratislava	Mgr. Veronika Rusniáková Tarageľová, PhD.

Zoznam doktorandov prijatých do 1. ročníka doktorandského štúdia v akademickom roku 2014/2015

MENO DOKTORANDA	ROČNÍK/ FORMA ŠTÚDIA	ŠTUDIJNÝ ODBOR	UNIVERZITA	TÉMA DIZERTAČNEJ PRÁCE	ŠKOLIACE PRACOVISKO	MENO ŠKOLITEĽA
MVDr. Barbora Bucková	1./ int.	6.3.7. Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Vplyv probiotických bakteriálnych kmeňov na imunitnú odpoveď myši pri infekcii <i>Trichinella spiralis</i> .	PaÚ SAV Košice	MVDr. Emília Dvorožňáková, PhD.
Ing. Blažena Vargová	1./ int.	6.3.7. Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Biochemická a biofyzikálna ekológia kliešťov.	PaÚ SAV Košice	RNDr. Viktória Majláthová, PhD.
Mgr. Viktória Čabanová	1./ int.	4.2.5 Zoológia	PriF UK Bratislava	Novo sa vyskytujúce helmintózy mäsožravcov na území Slovenska so špecifickým dôrazom na epizootológiu a ekológiu <i>Angiostrongylus vasorum</i> a <i>Dirofilaria</i> spp.	PaÚ SAV Košice	MVDr. Martina Miterpáková, PhD.
Mgr. Viera Holíková	1./int.	4.2.3 Molekulárna biológia	PriF UK Bratislava	Bioaktívne látky v slinách kliešťov a ich možné využitie v riadení bunkových procesov za fyziologických a patofyziologických podmienok.	VÚ SAV Bratislava	Mgr. Iveta Štibrániová, PhD.
MVDr. Michal Babják	1./ int.	6.3.7. Infekčné a parazitárne choroby zvierat	UVLF Košice	Detekcia rezistencie na antihelmintiká u parazitov malých prežúvavcov.	PaÚ SAV Košice	Doc. MVDr. Marián Várady, DrSc.

Legenda:

* – doktorandi ukončili doktorandské štúdium v auguste 2014; MD – materská dovolenka; PŠ – prerušené štúdium; int., ext. – interná, externá forma štúdia; LF UPJŠ – Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika; PriF UK – Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského; UVLF – Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie; FHPV PU – Fakulta humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity; PaÚ SAV, Parazitologický ústav Slovenskej akadémie vied; VÚ SAV – Virologický ústav Slovenskej akadémie vied; ÚZ SAV, Ústav zoológie Slovenskej akadémie vied

Ivica Hromadová, Martina Miterpáková

AKTIVITY ČLENŮV SPS PRI SAV V ROKU 2014

Konferencia „V4 Parasitological Meeting – Parasites in the Heart of Europe“ očami hlavného organizátora

Ako to celé vzniklo...

V dňoch 25. – 30. mája 2014 sa v Kongresovom centre Academia v Starej Lesnej, Vysoké Tatry konala medzinárodná parazitologická konferencia „V4 Parasitological Meeting – Parasites in the Heart of Europe“. Toto podujatie bolo rozšírenou verziou pravidelne organizovaných Slovensko-českých a Česko-slovenských parazitologických dní, ktoré v pravidelných dvojročných intervaloch organizuje „na striedačku“ Slovenská parazitologická spoločnosť (SPS) pri SAV a Česká parazitologická spoločnosť (ČPS). Posledný, desiaty ročník Česko-slovenských parazitologických dní sa konal v roku 2012 pod taktovkou kolegov z Prírodovedeckej fakulty Masarykovej univerzity v Brne. V roku 2014 bola z hľadiska organizácie podujatia na rade Slovenská parazitologická spoločnosť, s Parazitologickým ústavom SAV v Košiciach ako hlavným organizátorom. Tí sa rozhodli skúsiť šťastie a požiadať International Visegrad Fund o finančnú podporu podujatia. Ako už z názvu tejto grantovej inštitúcie vyplýva, ich cieľom je podporiť projekty (umelecké, školské, vedecké a mnohé iné), kde ako partneri vystupujú zástupcovia krajín Višegradskej štvorky

Predsedovia, resp. poverení zástupcovia Parazitologických spoločností krajín V4

– Slovenska, Maďarska, Poľska a Čiech. sa táto myšlienka pozdáva ako vhodná príležitosť oboznámiť sa s parazitologickým výskumom aj v blízky, susediacich krajinách. Výbor ČPS mal jednu podmienku, aby rokovacím jazykom podujatia bola angličtina. Vzhľadom k tomu, že kolegovia z Maďarska by asi ťažko rozumeli ktorémukoľvek z prítomných slovanských jazykov, bola táto podmienka samozrejme prijatá 😊. Po spoločne prijatom návrhu

Dr. David Gonzáles s rodinou

oboch výborov parazitologických spoločností oslovila Dr. Hromadová predsedníčku Poľskej parazitologickej spoločnosti, profesorku Gołąb a predsedu Maďarskej parazitologickej spoločnosti, profesora Farkasa. Obaja kolegovia po prerokovaní s ich národnými výbormi spoločností prijali náš návrh a súhlasili pokúsiť sa o International Visegrad Fund (IVF) a požiadať o ich grantovú podporu. Hlavná organizátorka podujatia, Dr. Martina Miterpáková, spolu s členkami organizačného výboru, Dr. Danielou Antolovou, Dr. Zuzanou Hurníkovou a predsedníčkou spoločnosti sa pustili do formálneho vybavovania žiadosti o IVF. Žiadosť po formálnej stránke vyzerala ako riadna grantová žiadosť, obsahovala aj množstvo príloh, ktoré museli dodať všetky 4 zúčastnené partnerské parazitologické spoločnosti. Grant bol pripravený, podaný...a nakoniec nepodporený z dôvodu veľkého množstva žiadostí, ktoré boli INF zaslané v danej výzve. Po malom počiatočnom sklamaní z daného výsledku

sme si ale povedali, že nás to neodradí, a keďže kolegovia z Maďarska a Poľska sa na príprave projektu a plánovanej konferencie už čulo angažovali, rozhodli sme

sa, že pôvodný zámer – organizovať V4 podujatie – už neopustíme.

Kto to celé zorganizoval...

Garantmi podujatia boli národné parazitologické spoločnosti pod záštitou ich predsedov, Prof. Gołąb, Prof. Farkasa, Dr. Mikeša a Dr. Hromadovej. Výkonnou hlavnou organizátorkou podujatia bola Dr. Martina Miterpáková, ktorej s množstvom veľkých aj malých úloh pomáhal výbor v zložení Dr. Daniela Antolová, Dr. Zuzana Hurníková, Dr. Mikuláš Oros, Dr. Veronika Tarageľová, Dr. Zuzana Vasilková, Ing. Slávka Barľáková a pani Eva Nováková. Všetci členovia organizačného výboru sú zamestnanci Parazitologického ústavu SAV v Košiciach, s výnimkou Dr. Tarageľovej z Ústavu zoológie SAV v Bratislave. Je nutné podotknúť, že Veronika organizovala konferenciu

Prof. Bruce Conn s manželkou

pred pôrodom a z dôvodu veľkej rodinnej udalosti a starostlivosti o malú dcérku sa nakoniec konferencie nezúčastnila. Veronike patrí vďaka za jej snahu v tak náročnom období a prajeme mamičke a dcérke hlavne zdravie a veľa radostných spoločných chvíľ!

Kto každý sa na podujatí zúčastnil...

Informácie o plánovanom podujatí dostali všetci členovia zúčastnených parazitologických spoločností, navyše sa o konferencii dozvedeli aj kolegovia z viac alebo menej vzdialených krajín a kontinentov, predovšetkým tí, ktorí majú s našimi, alebo českými parazitológmi veľmi dobré a dlhodobé spolupráce. Nakoniec medzi účastníkmi konferencie bolo z V4 krajín 62 účastníkov zo Slovenska, 42 z Čiech, 31 z Poľska a 8 z Maďarska. V rámci Európy na konferenciu prišli okrem parazitológov z V4 krajín aj 2 účastníci z Litvy, 1 z Ruska, 1 z Macedónska, 2 z Talianska a 1 zo Španielska. Vďaka rozsiahlym medzinárodným spoluprácam nášho českého

Checo-Latino cooperación

kolegu, profesora Tomáša Scholza z Parazitologického ústavu BC AV ČR v Českých Budějoviciach sa na konferencii zúčastnili aj 2 parazitológovia z USA, 2 z Mexika a 2 z Brazílie, ktorí sa v čase konania konferencie nachádzali na pracovných stážach v Českých Budějoviciach. Naši americkí a mexickí kolegovia sa zúčastnili viacerých parazitologických konferencií na Slovensku a stali sa fanúšikmi nášho folklóru, pamätihodností a kulinárskeho umenia, a preto s nadšením uvítali príležitosť prísť opäť na Slovensko. A my sme tomu boli len a len radi. Veď David Gonzáles z Mexika, spolu s manželkou Erikou a malým Davidkom sú už pomaly pravidelnými účastníkmi našich podujatí. No a Bruce Conn s manželkou Denise... kto by si nepamätal ich degustáciu Horca a nefalšované folklórne „cifrovačky“ a „čapáše“, ktorými potešili naše oči, uši aj dušu na Helmintologickom sympóziu v roku 2007...

Čo ste mohli na konferencii vidieť a počuť v rámci vedeckého programu...

Bohatý vedecký program zahŕňal 44 prednášok, 25 prednášok zaradených do študentskej súťaže a 98 posterov. Prednášky odzneli počas troch konferenčných dní a boli rozdelené do nasledovných sek-

spoločností. Poľskú spoločnosť zastupovali prof. Moskwa s prednáškou "THE BLOOD-SUCKING NEMATODE ASHWORTHUS SIDEMI: TRANSMISSION FROM WILDLIFE ANIMALS TO COWS" a Dr. Mlocicki s príspevkom "PROTEOMIC STUDIES OF THE MODEL CESTODE SPECIES HYMENOLEPIS DIMINUTA CURRENT STATE OF KNOWLEDGE AND RESEARCH PERSPECTIVES". Kolegovia z Maďarska prihlásili na konferenciu

v Bratislave, ktorý ako jeden z odborníkov na sekvenovanie druhej generácie (NGS, next-generation sequencing) predstavil túto modernú a čím ďalej tým viac aj v parazitológii sa uplatňujúcu technológiu v spoločnom príspevku s Dr. Hromadovou "THE MASSIVELY PARALLEL SEQUENCING – METHODOLOGICAL PRINCIPLES AND ITS APPLICATION IN PARASITOLOGY".

Rozhodne najzaujímavejšou časťou odborného programu bola tzv. Študentská súťaž, ktorá sa konala celý deň (utorok) a do ktorej prihlásili svoje orálne prezentácie 25-ti študenti, prevažne doktorandského štúdia. Drvivá väčšina študentov (21) bola z Čiech a Slovenska, jeden študent sa prihlásil z Maďarska a Poľsko reprezentovala tiež iba jedna študentka. Mimo V4-ky boli v súťaži jedna študentka zo Španielska a jeden študent z Brazílie. Dôvodom, prečo väčšina prihlásených bola z radov SPS a ČPS je iste aj fakt, že študenti z Čiech a Slovenska sú zvyknutí zúčastňovať sa na podobných súťažiach na pravidelne organizovaných parazitologických podujatiach v oboch krajinách a teda už prekonalí akýsi "strach zo súťaže" prípadne "ostych z anglickej prezentácie" a zúčastňujú sa na súťažiach s trošku väčším sebavedomím (aj keď bezpochyby stále s veľkou tréťou a rešpektom) ako študenti z iných krajín.

Hodnotiacu komisiu tvorilo 8 členov, z každej parazitologickej spoločnosti dvaja členovia, pričom boli oslovení predsedovia Spoločností, aby sa sami na hodnotiacom procese zúčastnili a vybrali aj ďalšieho člena komisie. Hodnotiacia komisia bola v zložení prof. Gołab a prof. Okulewicz (Poľsko), Dr. Rózsa a Dr. Földvari (Maďarsko), Dr. Mikeš a Dr. Votýpka (Čechy) a napokon Dr. Hromadová a Dr. Šoltys (Slovensko). Študenti súťažili v piatich sekciách s „príťažlivými“ názvami:

"Protists and bacteria – tiny creatures from different aspects of research"

V družnom medzinárodnom objatí

Ocenení študenti

cií: „Human parasitology and zoonoses“, „Parasitology in genomic and biochemistry era“, „Veterinary and wild-life parasitology“, „Pharmacology and treatment“, „Helminths – diversity, taxonomy and ultrastructure“, a napokon „Vectors and vector-borne diseases“. Vedecký program zahŕňal prezentáciu výsledkov širokého spektra morfológického, molekulárneho, imunologického aj epidemiologického výskumu parazitických prvokov, červov aj článkonožcov. Na konferencii odznelo niekoľko zaujímavých plenárnych prednášok kolegov zo všetkých 4 parazitologických

prezentáciu Dr. Rózsu "ECOLOGICAL CORRELATES OF LOUSE DIVERSITY: A REVIEW" a kolegovia z Čiech Dr. Kuchtu s pre niektorých kontroverzným a rozhodne diskusiou vzbudzujúcim príspevkom "(SELF)-INFECTIONS WITH HELMINTHS". Hostujúca SPS predstavila pozvané príspevky Dr. Hrkovej "NEGLECTED LARVAL CESTODE INFECTIONS – CURRENT SITUATION AND CONTROL" a Dr. Váradyho "CAN ANTHELMINTICS WIN THE FIGHT AGAINST PARASITES?" a "neparazitológa" Dr. Minárika z Katedry molekulárnej biológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského

Lubovniansky hrad

(zdroj: <http://www.sunflowers.sk/atrakcie/lubovniansky-hrad-69.php>)

“Tapeworms and flukes – does DNA, proteins or hosts rule their world?” “Monogeneans and nematodes – from molecules to biodiversity”

“Ecological and veterinary parasitology”

“Ticks, mites and mosquitoes – hidden beauty of little vampires”.

Odmenu za ich odvahu postaviť sa pred kolegov a prezentovať výsledky práce v anglickom jazyku boli malé pozornosti v podobe USB kľúča a čokolády s výstižným názvom “Študentská pečať”.

Po odznení všetkých prednášok mala komisia skutočne neľahkú úlohu. Komisia sa pri svojom hodnotení zhodla na tom, že úroveň väčšiny prednášok bola veľmi dobrá, študenti rozhodne preukázali nielen výsledky svojich vedeckých prác, ale aj schopnosť prípravy logických a graficky zaujímavých prezentácií. Treba podotknúť, že kvôli „fair play“ prístupu, prijala komisia pravidlo, že člen hodnotiacej komisie nehodnotí prednášku, na ktorej je spoluautorom. Nakoniec na prvých šiestich ocenených miestach sa zúčastnili títo študenti:

1. Lenka Gettová (Česká republika, Brno)
2. Ludmila Zvijáková (Slovensko, Košice)
3. Jana Ilgová (Česká republika, Brno)
4. Emília Vendeľová (Slovensko, Košice)
5. Alba Cortéz-Carbonelle (Španielsko)
6. Andrei Diakin (Česká republika, Brno).

Víťazom srdečne BLAHOŽELÁME!!!

Čo ste mohli na konferencii vidieť a počuť v rámci „nevedeckého“ programu...

Čo by to bolo za konferenciu, keby sme nedali možnosť účastníkom spoznať aspoň zlomok krás Slovenska a zabaviť sa pri dobrom jedle a hudbe. V stredu, priamo uprostred konferencie sme dali hlavne našim študentom možnosť vydýchnuť si po náročnom súťažnom dni a zorganizovali sme celodenný výlet na Lubovniansky hrad s príslušným skanzenom a prehliadku

Nestville Park Distillery – prevádzky na výroby pravej slovenskej Whisky. Nestville nás príjemne prekvapil možnosťou obhliadky celej prevádzky a veľmi dobrým občerstvením miestnych špecialít a ochutnávkou ich vlastnej whisky. Posedenie sa konalo v „pivnici“ kde dominoval najväčší drevený barový pult na Slovensku a v pozadí sa vynímali sudy so zrejúcou whisky. Veľa účastníkov konferencie si nenechalo ujsť príležitosť nakúpiť kvalitné darčkové predmety a skutočne dobré rôzne sorty miestnej whisky v ich obchode.

Posledný večer (štvrtok) už tradične patrí medzi vrcholné spoločenské momenty konferencie. Ten náš sa konal v Zbojníckej kolibe v dedine Stará Lesná. Slovenské mäsové aj múčne špeciality, cimbalová hudba, dobrá nálada, spev a tanec... možno konferenciu zakončiť lepšie?

Tradičné odovzdávanie „žezla“ - valašky organizátorom budúcich Parazitologických dní (Dr. Hromadová a doc. Ditrich)

Ako sa to celé uzavrelo...

Počas konferencie prebehla jeden večer schôdza výboru SPS a ďalší večer schôdza výborov všetkých 4 parazitologických spoločností. Hodnotil sa priebeh konferencie a hovorilo sa predovšetkým o tom, čo ďalej. Dr. Mikeš za ČPS vyjadril názor, že ďalšie „paradni“ budú klasicky Česko-slovenské a budú sa konať v máji 2016. Kolegovia z Poľska boli konferenciou a nápadom spojiť parazitológov V4 krajín takí nadšení, že sa rozhodli pričleniť k ich konferencii Poľskej parazitologickej spoločnosti aj V4 míting, ktorý sa bude konať v septembri 2016 v Krakove. Celkovo boli organizátori podujatia veľakrát a z mnohých strán slovné ocenení za dobrý nápad a výbornú realizáciu konferencie. Neskutočne nás to potešilo, ďakujeme všetkým účastníkom, ktorí sa na konferencii zúčastnili a svojimi vedeckými príspevkami a dobrou náladou prispeli k zdarnému priebehu konferencie.

ĎAKUJEME A TEŠÍME SA DOVIDENIA!

Ivica Hromadová
(foto: pracovníci PaÚ SAV)

Ludová hudba Bystrianka, ktorá sa starala o dobrú náladu účastníkov konferencie počas záverečného večierka

Konferencia „V4 Parasitological Meeting – Parasites in the Heart of Europe“ očami zahraničného účastníka

On the days of **25 – 30 of May 2014** in Congress Centre Academia (Stara Lesna, Slovakia) an extraordinary conference has taken place – “V4 Parasitological meeting – Parasites in the heart of Europe”. Since 1994, the Slovak Society for Parasitology and Czech Society for Parasitology have organized Czech and Slovak (or Slovak and Czech) Parasitological Days - biannual scientific meeting. This year, the conference has been broadening to „V4

Parasitological meeting“. The background for this conference was based on the assumptions of the informal “Visegrád Four” (V4) that is an alliance of four Central European states – Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia. The conference has been organized by Slovak Society for Parasitology, and at this point, I think, it is worth to mention that the organisation of this conference was stunning. Both scientific and social parts of this meeting can

be described by one word – professional. At the beginning Dr. Ivica Hromadova, President of the Slovak Society for Parasitology, has opened the Conference. The opening ceremony has been combined with the presentation of all V4 Parasitological Societies. After an official part of the meeting it was a time for plenary session during which we had an opportunity to listen four very good presentations. First, Dr. Roman Kuchta from Ceske Budejovice

presented a review about “(Self)-infections with helminths”, and then next two papers were presented by Polish parasitologists. Professor Bożena Moskwa told us about the transmission of *Ashworthius sidemi* from the wildlife to livestock and Dr. Daniel Młocicki presented a methodological approach of proteomic studies in biology of cestodes. The last presentation was provided by Dr. Gabriel Minarik from Bratislava, who was talking about methodological principles and applications of next generation sequencing. After a lunch break we were attended in two sessions (Human parasitology and zoonoses; Parasitology in genomic and biochemistry era). In my opinion the most important and the most interesting was the second day of the conference when we had an opportunity to listen the presentations during student competition. Between 9 am and 8 pm twenty five papers (divided into four sessions, i.e. Protists and bacteria – tiny creatures from different aspects of research; Tapeworms and flukes – does

DNA, proteins or hosts rule their world?; Monogeneans and nematodes – from molecules to biodiversity/Ecological and veterinary parasitology; Ticks, mites and mosquitoes – hidden beauty of little vampires) has been presented by young scientist. All presentations were on very high scientific level, moreover this day showed us that even most brilliant “professor” equipped with most advanced laboratory can't work without young, intelligent and hard working people.

After two, very intensive days we had one day brake during which we had the trip to Stara Lubovna Castle and Nestville Park Distillery. Especially interesting was to see how the Slovaks, famous because of beer, are making whisky.

The fourth day of the conference provided next seventeen, very interesting, papers divided into three sessions (Veterinary and wildlife parasitology; Pharmacology and treatment; Helminths – diversity, taxonomy and ultrastructure). Each session have been started with plenary lecture.

During the night we were invited to Farewell party, which was held in Zbojnicka koliba in Stara Lesna. The fifth, and the same the last day of conference was reserved mainly for “tickologists” and during one session (Vector and vector-borne diseases) we had an opportunity to listen eleven excellent presentations.

Summarizing the whole symposium I would like to underline, again, that the conference was very well organized in every aspect and I am glad that I have participated in this event. Next V4 meeting will be organized by Polish Parasitological Society and will be connected with the cyclic conference - Polish Parasitological Symposium which will be placed in Kraków. Taking into consideration fantastic and professional organization of V4 2014 edition, our colleagues from Kraków have the bar raised very high.

Grzegorz Zalesny
Wroclaw, Poland

6. medzinárodný nematologický kongres

V dňoch 4. – 9. mája 2014 sa uskutočnil 6 medzinárodný nematologický kongres (6th International Congress of Nematology, <http://www.6thicn.com/>). Kongres sa konal v treťom najväčšom meste Juhoafrickej republiky na pobreží Atlantického oceánu a na úpäťí Stolovej hory v Kapskom meste. Témou konferencie bolo „Zaistiť budúcnosť nematológie podporou účasti študentov a posilniť pomoc rozvojovým krajinám s cieľom zabezpečiť globálnu potravinovú bezpečnosť“.

Na konferencii bolo zastúpených približne 450 delegátov z viac ako 40 krajín sveta. Program odbornej časti bol rozdelený do 4 sekcií zahrňujúci 15 samostatných tém, zároveň súčasťou konferencie boli štyri workshopy. Z celkového počtu 470 zaslaných abstraktov odznelo 235 odborných prednášok. Ostatné výsledky boli prezentované formou posterových prezentácií. Parazitologický ústav bol reprezentovaný jedným zastúpením vďaka finančnej podpore z projektu AMIGA 7 RP, pričom prezentované boli výsledky výskumu používania insekticídov na spoločenstva pôdných nematód v poľnohospodárskej pôde formou prednášky a výsledky výskumu vplyvu GMO na spoločenstvá pôdných nematód formou posteru.

Prvá sekcia sa venovala téme, ktorá dlhodobo púta veľkú pozornosť kde David Chitwood referoval o možnostiach a problémom využitia extraktov z rastlín alebo húb a ich antagonistickému vplyvu na

parazitické nematódy. Vzhľadom k tomu, že prírodné produkty sú často menej škodlivé pre životné prostredie a majú nižšiu toxicitu pre človeka, než syntetické nematocídy, je fytochemikáliam venovaná aj nižšia regulačná pozornosť. Špecifické experimentálne alebo praktické aplikačné metódy pre použitie nematodo-antagonistických fytochemikálií v poľnohospodárstve zahŕňa začlenenie pestovania rastlín s nematotoxickým účinkom, využitie pod-

sevu, priame ošetrovanie rastlín alebo pôdy rastlinnými extraktami, prípravky na báze rastlín alebo priame použitie rastlinných zlúčenín, ktoré sú známe nematotoxicitou. Napriek dlhodobým a rozsiahlym výskumom je praktické využitie stále veľmi obmedzené z niekoľkých dôvodov zahrňujúce ekonomické náklady a neprijateľné spektrum biologických aktivít vrátane fytoxicity. Navyše je distribúcia týchto látok v pôde obmedzená a okrem toho môžu

Kapské Mesto, to je aj tvarom unikátna Stolová Hora, ktorá je súčasťou národného parku Cape Peninsula stúpajúca z nulovej nadmorskej výšky vo Victoria and Waterfront až do výšky 1080 m n. m.

Mys dobrej nádeje, námorníkmi považované za najnebezpečnejšie miesto na ceste do Indie

pretrvávajú v pôde spôsobom, ktorý je z hľadiska životného prostredia a pre poľnohospodárske využitie nebezpečné.

Ďalšia sekcia bola venovaná využívaniu molekulárnych metód na identifikácii parazitických druhov nematód najmä z hľadiska karantény. V rámci Európy rezonovalo najmä nebezpečenstvo rozšírenia druhu *Bursaphelenchus xylophilus*, ktorý bol zaznamenaný v roku 1999 v Portugalsku, v roku 2008 v Španielsku a v roku 2009 zároveň niekoľko krajín EU (Nemecsko, Fínsko a i.) zachytilo výskyt *B. xylophilus* a jeho vektorov v zásielkach dreva a obalovom drevenom materiáli smerujúcom z Portugalska. Veľa prednášok sa venovalo problémom rýchlej detekcie karanténnych parazitických druhov rodov *Meloidogyne*, *Globodera* a *Heterodera*, vrátane možností ochrany a poukázania na ekonomicko-hospodársky význam parazitických nematód čo je nevyhnutné pre rozumné rozdelenie výskumných a praktických verejných a/alebo súkromných zdrojov. Ďalej bola pozornosť sústredená na biologickú bezpečnosť a taktiež na vplyv klimatických zmien na parazitické

druhy nematód.

Sekcia prednášok zameraná na „nematódy a zdravie pôdy“ zahŕňala prednášky s praktickým využitím štúdií spoločností nematód ako bioindikátorov pôdneho prostredia a zaujala najmä prednáška Howarda Ferrisa s novým pohľadom na štruktúru

spoločností v rámci potravných reťazcov a novinkou bolo tiež predstavenie web stránky, ktorá umožňuje rýchle počítanie známych a intenzívne využívaných ekologických indexov charakterizujúcich pôdne prostredie. Web stránka umožňuje zjednotiť a uľahčiť výpočty a najmä celosvetovo porovnávať výsledky (vrátane chýb).

Samostatná sekcia bola venovaná ochrane rastlín, kde odzneli prednášky na tému chemickej ochrany, a o šľachtení rastlín na odolnosť voči parazitickým nematódam vrátane genetického inžinierstva.

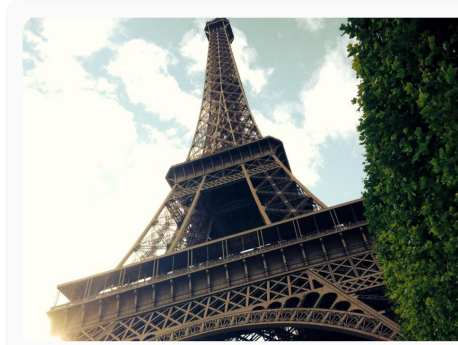
Kapské Mesto nás privítalo chladným veterným počasím, ktoré bolo vynahradené bezchybnou organizáciou konferencie, ktorá zahŕňala jednodňovú prehliadku Cape Peninsula, návštevu najjuhuovýchodnejší bodu Kapského polostrova - Cape Point, mysu Dobrej nádeje a možnosťou vidieť kolónie afrických tučniakov. Počasie nám bohužiaľ nedovolilo vyvieť sa na vrchol Stolovej hory a vychutnať si nevšedný západ slnka z vrcholu hory. Tak možno na budúce.

Andrea Čerevková

Kolónia afrických tučniakov na Boulders Beach

Kurz pre mladých vedcov v Paríži

V rámci akcie COST TD 1303 EurNegVec (European Cooperation in Science and Technology; European Network for Neglected Vectors and Vector-Borne Infections) sa každoročne organizujú kurzy zamerané na oboznámenie sa s technikami používanými v modernom výskume. Na kurz sa môže prihlásiť každý PhD študent a post-doktorand pochádzajúci z krajiny zapojenej do akcie COST, pričom kurzu sa môže zúčastniť iba obmedzený počet najlepšie kvalifikovaných uchádzačov. V roku 2014 sa uskutočnili dva kurzy, jeden zameraný na prácu s GIS (Geografický in-

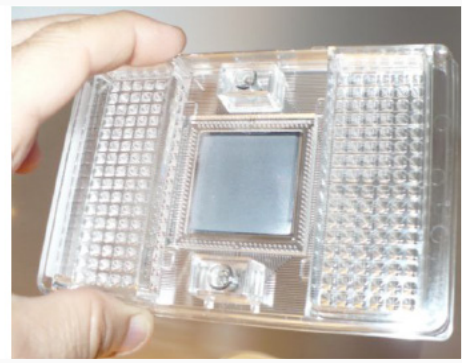
formačný systém) programom a druhý, s názvom „Real-time PCR na čipoch pre detekciu vektormi prenášaných patogénov“, na ktorý som bola vybratá a dostala som možnosť sa ho zúčastniť. Kurz sa konal v Maisons-Alfort, meste nachádzajúcom sa v juhovýchodnej časti metropolitnej oblasti Paríža. Dĺžka pobytu predstavovala 5 dní, t.j. od 30.6. – 4.7.2014. Kurz organizovala spoločnosť ANSES (French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety), ktorá sa nachádza v rámci areálu vysokej školy veterinárskej farmácie (École nationale vétérinaire

d'Alfort), založenej roku 1766 a rozprestierajúcej sa na 11-tich hektároch. Podnetom na zúčastnenie sa kurzu bola zvedavosť vidieť a byť súčasťou moderných postupov a techník, ako aj laboratórií, zameraných na výskum výskytu a prevalencie parazitov v kliešťoch, ako aj v hostiteľoch. V rámci PhD. práce som detegovala prítomnosť parazitov a patogénov u plazov len prostredníctvom kvalitatívnej PCR. Z uvedeného dôvodu som bola veľmi zvedavá na vybavenie laboratórií v Paríži, ako aj na novú metódu, ktorá ešte doposiaľ nebola na inom pracovisku realizovaná.

Kurzu sa celkovo zúčastnilo 12 doktorandov a post doktorandov z rôznych krajín, vrátane Talianska, Grécka, Izraelu, Poľska, Rumunska, Českej republiky, Chorvátska a Portugalska. Kurz prebiehal pod záštitou organizátorov: Dr. Muriel Vayssier-Taussat, Dr. Sabine Delannoy a Dr. Sara Moutailler. Program kurzu sa začínal seminárom, na ktorom nám organizátori prezentovali všeobecný prehľad ku kliešťom ako takým, výsledky doterajších štúdií, ako aj úvod do metodiky detekcie patogénov s použitím čipov. Vzhľadom na to, že kurzu sa zúčastnili doktorandi a post doktorandi z rôznych oblastí vedeckého výskumu, prvou fázou bolo zbieranie kliešťov v parku Sénart Forest. Navlajkované kliešte sa zbierali do skúmavky, pričom sa uchovávali živé. Po príchode do laboratória sme determinovali druhy kliešťov a mali sme možnosť pozrieť sa do laboratórií, kde kliešte cicajú na umelej membráne (tzv. artificial feeding), uchovávajú sa a množia.

Vzhľadom na to, že pre danú metódu detekcie patogénov je najdôležitejšie zvoliť si vhodné a špecifické primery a próby, súčasťou kurzu bol aj seminár zameraný na navrhovanie primerov a prób pre real-time PCR s dôrazom na vírusy a patogény, ktoré sú v kliešťoch prítomné (borélie, anaplazmy, rikétsie, vírus kliešťovej encefalitídy).

Oboznámili sme sa s voľne dostupnými programami, pomocou ktorých si vieme overiť špecifickosť už navrhnutých primerov, zistiť ich teplotu topenia, ako aj iné dôležité parametre. Z kliešťov nazbieraných v teréne sme pomocou komerčného kitu izolovali DNA, ktorá sa použila na preamplifikáciu, ktorá slúži k zvýšeniu množstva DNA patogéna vo vzorke natoľko, aby ho BioMark real-time PCR systém dokázal detegovať.

BioMark real-time PCR systém predstavuje prístroj, v ktorom je možné súčasne v 48 alebo 96 jamkovom špeciálnom čipe, uskutočniť real-time PCR, pri ktorej každá vzorka interaguje s každým primerom a k nemu navrhnutej špecifickej, fluorescenčne značenej próbe, čo pri 48 jamkovom čipe predstavuje vyše 2300 reakcií prebiehajúcich súčasne. Výhodou tejto metódy je možnosť detekcie širokého spektra viacerých druhov patogénov u stoviek kliešťov alebo hostiteľov v rovnakom čase alebo sledovanie expresie veľkého množstva génov v jednej reakcii. Vyhodnotenie tejto metódy sa uskutočňuje pomocou programu, ktorý je dodávaný spolu s prístrojom. Výsledkom je rastrovacia tabuľka, kde ku každej vzorke vieme naraz odčítať prítomnosť 48 alebo 96 rôznych patogénov na základe zafarbenia zodpovedajúceho miesta (štvorca) prekrytia

skúmanej vzorky s daným patogénom. Vzhľadom na to, že princíp metódy je založený na real-time PCR, počas reakcie vieme pozorovať priebeh reakcie, ako aj množstvo amplifikovaného fragmentu patogéna v jednotlivých vzorkách. Najväčšou výhodou tejto metodiky je jej rýchlosť (90 min. trvanie cca 9,000 reakcií), ale aj flexibilita, vysoká citlivosť a špecifickosť (použitie špecificky navrhnutých primerov a prób), ako aj nízka cena.

Som veľmi vďačná Dr. Majláthovej, PhD. ktorá ma ako zástupca akcie COST TD 1303 EurNegVec na Slovensku o kurze informovala a motivovala ma sa ho zúčastniť. Som veľmi šťastná, že mi bolo umožnené spoznať špičkových vedeckých pracovníkov v detekcii patogénov v Paríži, vidieť laboratória so špičkovým vybavením a že som mohla navštíviť, aspoň pre mňa, úžasné mesto plné nádherných historických budov a neopakovateľnej atmosféry.

Božena Kočíková

FEDAD – Fourth European Dirofilaria and Angiostrongylus Days, Budapešť, 2 – 4. júl 2014

združiť parazitológov, praktických veterinárov a vedeckých pracovníkov farmaceutických firiem, ktorí sa venujú predovšetkým pľúcny parazitom čoraz častejšie ohrozujúcich našich domácich spoločníkov - psy a mačky.

Konferenciu otvorili hlavní organizátori, Dr. Éva Fók a Dr. István Kucsera, ktorí srdečne privítali 154 hostí z vyše 20 európskych krajín, ale aj USA. Počas dvoch dní si účastníci mohli vypočuť množstvo naozaj kvalitných a fundovaných vedeckých príspevkov a vymeniť si skúsenosti týkajúce sa predovšetkým praktických otázok diagnostiky, terapie či prevencie. Veľký záujem vzbudili hlavne príspevky venované epidemiologickým aspektom dirofila-

Hlavní organizátori Dr. Éva Fók a Dr. István Kucsera s autorkou

V poradí štvrtá konferencia venovaná dirofiláriovým infekciám sa konala začiatkom júla v Budapešti na pôde Univerzity sv. Štefana. Súčasťou tohto vedeckého podujatia bolo aj tretie fórum o angiostrongylóze, ktoré organizovala firma Bayer, hlavný sponzor konferencie. Organizátor podujatia – Európska spoločnosť pre dirofilariózu a angiostrongylózu (European Society of Dirofilariosis and Angiostrongylosis – ESDA) – sa tak rozhodla

riozu a angiostrongylózu v jednotlivých krajinách Európy, ktoré jednoznačne potvrdili nárast šírenia týchto infekcií do predtým nezasiahnutých oblastí. Bohatú diskusiu vyvolal aj príspevok Prof. Claudia Genchiho, mentora a dlhoročného predsedu ESDA, ktorý vyzýval prítomných a hlavne členov Spoločnosti k vypracovaniu nových smerníc pre diagnostiku a prevenciu dirofilariových infekcií berúcich do úvahy všetky nové vedecké poznatky a skutočnosti.

Vzhľadom na to, že vedecký program konferencie vyplnil celé dva dni, neostal žiaden čas na spoznávanie kultúrnych pamiatok hlavného mesta našich maďarských susedov. Preto sme organizátorom vďační za to, že pre nás pripravili nezabudnuteľné večernú kónskú jazdeckú šou v Lazar Equestrian Park, ktorá určite mnohým z nás vyrazila dych. Naozaj odporúčame ☺.

Martina Miterpáková

Česko-slovenská výprava

Kónská šou v Lazar Equestrian Park

VIII International Conference on Ticks and Tick-borne Pathogens (TTP-8) 2014, Cape Town, South Africa

**8th International TTP and
12th Biennial STVM Conference**
24-29 August 2014, Cape Town, South Africa

V dňoch 24. – 29. augusta 2014 sa uskutočnil ôsmy ročník konferencie VIII International Conference on Ticks and Tick-borne Pathogens (TTP-8). Kongres sa koná každé tri roky striedavo v Európe a mimo starého kontinentu.

Tento rok sa vedci a experti, zaoberajúci sa základným alebo aplikovaným výskumom v oblastiach biológie a ekológie vektorov, surveillance, prevencie a terapie vektormi prenášaných nákaz stretli pod Stolovou horou, novodobým siedmym divom sveta, v slnečnom Kapskom meste, ležiacom na juho-západnom výbežku Juhoafrickej Republiky.

Konferencia TTP-8 bola zameraná predovšetkým na hodnotenie rizika prenosu kliešťami prenášaných pôvodcov vírusových, bakteriálnych a protozoárných ochorení, pričom kľúčovými okruhmi konferencie bol vplyv klimatických zmien na parazity, vznik a šírenie parazitárnych ochorení; inovatívne metódy a prístupy zamerané na detekciu patogénov; komplexný výskum vzájomných vzťahov hosťiteľ-parazit-patogén; imunita, vakcinácia a vývoj vakcín a inovatívne riešenia a postupy pre vývoj liečív s antiparazitárnymi účinkami.

Na kongrese odznelo viac ako 100 príspevkov, ktoré boli spolu s prezentáciami bezmála 150 posterov rozdelené do viacerých sekcií, pokrývajúcich mnohé oblasti výskumu vektorov a vektormi prenášaných nákaz z pohľadu humánnej a veterinárnej medicíny (ako napr. **Morfológia, systematika a evolúcia; Genomika, proteomika a transkriptomika; Fyziológia, biochémia a funkčná genomika; Epidemiológia, ekológia, modeling, predikcia a prevencia; Zoonózy a verejné zdravie; Liečivá a rezistencia; Vírusové a bakteriálne kliešťami prenášané patogény v tropickej medicíne; Biomedicína a prírodné produkty v liečbe parazitárnych ochorení; Parazity a voľne žijúca zver**).

Hlavným cieľom organizátorov bolo rozvinúť diskusiu medzi vedcami a praktickými humánnymi či veterinárnymi lekármi z rôznych oblastí medicíny, informovať

zľava: A. Hižňanová, B. Víchová, V. Majláthová

výskumníkov, akademickú obec, zástupcov vládnych a mimovládnych organizácií, technických pracovníkov, medicínskych reprezentantov, zástupcov priemyselného aj súkromného sektora o nových možnostiach a trendoch vo výskume infekčných

zľava: doc. RNDr. Michal Stanko, DrSc.

parazitárnych ochorení, vplývajúcich na zdravie ľudí a zvierat.

Počas konferencie bolo možné zúčastniť sa dvoch zaujímavých workshopov, z ktorých jeden bol zameraný na prípravu a následné spracovanie dát pomocou metódy Next Generation Sequencing a druhý na taxonómiu a morfológickú determináciu kliešťov/metódy spracovania dát získaných pri mapovaní ich výskytu/predikciu a modeling výskytu kliešťov.

Okrem bohatého odborného programu sa organizátorom podarilo pripraviť, pre mnohých isto nezabudnuteľný výlet na najjužovýchodnejší bod Kapského poloostrova a Afriky – tzv. Cape Point, miesto kde sa Atlantický oceán stretáva s Indickým a odkiaľ je možné vidieť aj slávny Mys dobre nádeje.

Slovenská akadémia vied bola na kongrese zastúpená viacerými kolegami z Parazitologického ústavu SAV v Košiciach, Virologického ústavu či Ústavu zoológie v Bratislave a svojich zástupcov tu mala aj Akadémia vied Českej republiky.

Myslím, že konferencia splnila svoj účel. Získali sme nové poznatky, mnohým z nás sa podarilo posilniť staré a nadviazať nové spolupráce a priateľstvá a videli sme aspoň zlomok toho, čo ukrýva Afrika. Deviaty ročník kongresu TTP sa bude konať opäť o tri roky, v roku 2017 v nemeckom Berlíne. Snáď sa tam opäť stretneme ☺.

Bronislava Víchová

Infekčné a parazitárne choroby zvierat

Výročná, v poradí už V. medzinárodná vedecká konferencia „Infekčné a parazitárne choroby zvierat“ sa konala v kongresovej sále Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach, v dňoch 4.-5.9.2014, v rámci akcií oslavujúcich 65. výročia založenia Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach.

O organizáciu konferencie sa postarali členovia Katedry epizootológie a parazitológie UVLF v Košiciach. K jej zdarnému priebehu prispela aktívna spolupráca so spoluorganizátormi – Štátnou veterinárskou a potravinovou správou SR, Komorou veterinárnych lekárov SR, Národným kontaktným bodom pre vedeckú spoluprácu s EFSA, Inštitútom vzdelávania veterinárnych lekárov, Parazitologickým ústavom SAV, Slovenskou parazitologickou spoločnosťou, Asociáciou univerzít Karpatského

prof. MVDr. V. Letková, PhD.

Účastníci konferencie počas plenárnej prednášky prof. MVDr. J. Bíreša, DrSc.

regiónu a Waves Slovakia. Konferencia bola určená praktickým veterinárnym lekárom, vedeckým a pedagogickým pracovníkom univerzít, výskumných ústavov, pracovníkom ochrany verejného zdravia, výrobcami a distribútormi liečiv a ochranných prípravkov, teda všetkým záujemcom o infekčné a parazitárne choroby zvierat a zoonóz.

Cieľom konferencie bolo zverejniť nové poznatky výskumu v oblasti infekčných a parazitárnych chorôb zvierat za ostatné tri roky a diskutovať na najaktuálnejšie témy z oblasti kontroly zdravia a aktuálnej nakažovej situácie, epidemiologickej situácie vo výskyte zoonóz, úloh vektorov pri šírení pôvodcov nákaz, nových metód diagnostiky, liečby a prevencie.

Konferenciu slávnostne zahájila prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD., prorektorka UVLF v Košiciach. Sviatočný punc jej vdýchli nostalgické spomienky na významných odborníkov, pedagógov a vedcov, ktorí sa významnou mierou zaslúžili o rozvoj poznania infekčných a parazitárnych chorôb na našej Alma mater. Prof. MVDr. Valéria Letková, PhD. zaspomínala pri príležitosti stého výročia narodenia na zakladateľa slovenskej helmintológie a parazitológie, na akademika Jána Hovorku. Život a dielo významného a uznávaného odborníka v oblasti infekčných chorôb akademika Jaroslava Otta Vrtiaka, pri jeho nedožitých 90-tých narodeninách pripomenula prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD. Najmladší oslávenec (80 r.) prof. MVDr. Štefan Švr-

ček, CSc., o ktorom sa rozhovorila Doc. MVDr. Anna Ondrejková, PhD., sa osobne rokovania konferencie zúčastnil a hoci si už užíva pokojné dôchodcovské dni, prekypoval nesmiernou energiou, dobrou náladou a entuziazmom.

Konferencia mala už tradične vysokú odbornú a spoločenskú úroveň. Zúčastnilo sa jej 157 registrovaných účastníkov zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Talianska, Francúzska, Chorvátska, Rakúska, Lotyšska a Kazachstanu. Program konferencie bol rozdelený do piatich blokov, v ktorých si účastníci konferencie vypočuli 37 prednášok, prezreli a diskutovali pri 87 panelových prezentáciách.

Organizátori konferencie mali skutočne šťastnú ruku pri výbere plenárnych pred-

MVDr. M. Prokeš, PhD., diskutuje pri panelovej prezentácii svojich výsledkov

prof. MVDr. F. Tremli, CSc. počas prednášky o zoonózach voľne žijúcich zvierat

nášok, keď svojou originalitou a profesionalitou k vysokej úrovni prispeli prezentácie prof. MVDr. J. Bireša, DrSc. o aktuálnej nákazovej situácii u zvierat na Slovensku z pohľadu programov zdravia Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR, Dr. V. Rizzi z Talianska o výskyte potravinami prenášaných pôvodcov zoonóz v EÚ, prof. MVDr. F. Tremli, CSc. z Brna, ktorý prezentoval prehľad o výskyte zoonóz voľne žijúcich zvierat. V neposlednom rade vlnu kuloárnych diskusií vyvolala prezentácia Dr. B. Mathiuea, PhD. z Francúzska o pakomárikmi prenášaných arbovírusoch a zdraví zvierat v Európe. Iste mi všetci účastníci dajú za pravdu, že zlatým šperkom medzi plenárnymi prednáškami bola rozprava o prirodzene usporiadaných proteínoch ako nových formách infekčných patogénov doc. Dr. N. Žilka, PhD., ktorý bravúrne za-

Prof. MVDr. V. Letková, PhD. s jubilarantkou prof. MVDr. M. Levkutovou, PhD.

Účastníci konferencie pri potulkách Košicami

stúpil prof. MVDr. M. Nováka, DrSc., ten sa konferencie nemohol zúčastniť z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti.

Prvý blok prednášok bol zameraný na problematiku infekčných a parazitárnych chorôb hospodárskych zvierat, diskutovali sme na tému ozdravovacích programov proti BVD/MD v Rakúsku; o výskyte West Nile vírusu u vtákov a koní na Slovensku; o zmetaní v chovoch dobytky z dôvodov neosporózy; o nebezpečenstve a rozšírení rezistencie na antihelmintiká informovala skupina odborníkov z PÚ SAV v Košiciach; prezentovali sa skúsenosti s chorobami paznechtov a mliečnej žľazy dojníc, vďaka svojmu svojráznemu prednesu a schopnosti vyšperkovať odborné informácie o biosekurite v chovoch dojníc zožal zaslužený aplauz Doc. MVDr. P. Novák, CSc. z Brna; poučná a informatívna bola prezentácia o činnosti Národného kontaktného bodu s EFSA.

V druhom bloku dominovali príspevky so zameraním na výskyt a rozširovanie zoonóz či už vírusového, bakteriálneho alebo parazitárneho pôvodu. V rámci tohto bloku prednášok sme sa dozvedeli: aké je riziko nakazenia sa parazitozoonózami v rekreačných oblastiach TANAP-u; čo je to flagelova choroba; aké fatálne boli následky u manulov po infekcii *Toxoplasma gondii*.

V závere prvého dňa rokovania sme aktívne diskutovali o význame a rozšírení komárov a kliešťov nie len na Slovensku, ale v celej Európe

Konferencia vrcholila v druhý deň prednáškami z oblasti: výskytu parazitov mäsožravcov; prieskumu črevných helmintóz detí v rímskej osade; prezentáciami nových diagnostických metód *Cryptosporidium* spp., diagnostiky chorôb králikov a cicavice obrovskej; ochrany včelstiev a výskytu varoatózy; účinkov nových dezinfekčných látok; rozšírením pásomníc rýb

na Slovensku; liečby a prevencie ekto-parazitov vtákov; liečby albendazolom a transfer faktorom pri larválnej cestodóze myši; pôsobenia laktobacilov a ľanového semena pri prevencii diarhoického syndrómu odstavčiat a virulencie *Staphylococcus* spp. pri mastitídach dojnic.

V posterových sekciách bola bohatá ponuka prezentácie výsledkov výskytu parazitov a parazitóz napríklad u netopierov, bocianov, raticovej zveri, koní, voľne žijúcich mäsožravcov, dravých vtákov a

rýb. Na svoje si prišli aj priaznivci parazitózo a krv cicajúcich vektorov. Časť posterov propagovala inovatívne postupy v laboratórnej diagnostike vírusov, baktérií aj parazitov, aktívna diskusia bola pri posteroch o vakcínach a imunite zvierat, o mykoplazmóze, dermatofytóze a ďalších infekčných a parazitárnych chorobách.

Popri odbornom programe si voľný večer spríjemnili účastníci konferencie na slávnostnom bankete, na ktorom sme zablahoželali našej kolegyni prof. M. Lev-

kutovej, PhD., k jej 60-tim narodeninám, a prechádzkou po Košiciach s odborných výkladom o histórii našej krásnej architektúry. Veríme, že konferencia bola prínosom pre všetkých zúčastnených a má stabilné miesto vo vedeckých kalendároch praktických veterinárov, epidemiológov a parazitológov. Dovidenia v roku 2017.

Doc. MVDr. Alica Kočišová, PhD.

ESCCAP Echinococcus 2014, Vilnius, Litva

V dňoch 8. a 9. októbra 2014 sa pod záštitou ESCAAP (European Scientific Counsel for Companion Animal Parasites) vo Vilniuse uskutočnila konferencia Echinococcus 2014, ktorej cieľom bolo v kruhu odborníkov z celého sveta diskutovať o aktuálnych problémoch spojených s dvoma najčastejšie sa vyskytujúcimi druhmi rodu *Echinococcus*, *E. multilocularis* a *E. granulosus sensu lato*. Podujatie sa konalo v reprezentatívnych priestoroch nedávno zrekonštruovanej budovy Litovskej akadémie vied v historickom centre Vilniusu a okrem veľmi pozitívneho a priateľského prístupu organizátorov ponúklo možnosť získať najaktuálnejšie poznatky o spomínaných pásomniciach. Vedecký výbor viedol prof. Peter Deplazes spolu s prof. Brunom Gottsteinom a prof. Thomasom Junghanssom. Zámerom tejto dvojdňovej konferencie bolo spojiť uznávaných expertov ako aj predstaviteľov mnohých aktívnych vedeckých skupín do diskusie o riešení rôznych problémov echinokokózy v rámci konceptu orientovaného najmä na zdravie. Program bol rozdelený do troch hlavných sekcií, v ktorých bola problematika tejto parazitózy riešená z pohľadu biológie, epidemiológie a z pohľadu zdravia ľudí

a zvierat. Na podujatí odznelo 31 prednášok, z toho 13 plenárnych a prezentovaných bolo 17 posterov. Zaoberali sa rôznymi aspektmi echinokokózy, počnúc epidemiológiou a klinickými aspektmi ochorenia u ľudí, cez možnosti terapie a prevencie až po populačnú dynamiku a najnovšie poznatky z oblasti genetiky *Echinococcus* spp. Profesorka Dominique Vuittonová vo svojej prednáške skonštatovala, že aj keď sa koncom 20. storočia očakával pokles výskytu alveolárnej echinokokózy u ľudí, opak je pravdou. Incidencia ochorenia sa v poslednom desaťročí v dlhodobo známych endemických oblastiach zdvojnásobila a boli potvrdené nové endemické lokality výskytu parazita. V nadväznosti na to profesor Junghanss vyzdvihol potrebu správneho klinického manažmentu ochorenia a zvýšenej pozornosti zo strany inštitúcií verejného zdravia. Dr. Helen Wahlströmová opísala situáciu v škandinávskych krajinách a prezentovala opatrenia

Autorka pred Litovskou akadémiou vied, Vilnius

Vilnius

zamerané na zamedzenie šírenia pásomnice *E. multilocularis* po jej prvom náleze vo Švédsku v roku 2011. Aktuálne poznatky o epidemiológii, prevencii a systematike druhov zaradených do *E. granulosus sensu lato* zhrnuli profesori Thomas Romig a Philip Craig a dr. Simone Magnino.

Za Parazitologický ústav SAV v Košiciach sa podujatia zúčastnili MVDr. Daniela Antolová, PhD. a MVDr. Martina Miterpáková, PhD. ktoré prezentovali údaje o aktuálnom výskute alveolárnej echinokokózy u ľudí na Slovensku a o vysokej prevalencii jej pôvodcu, *E. multilocularis*, u lišok hrdzavých v severných okre-

soch Slovenska. Prezentovaný bol aj poster o ojedinelom prípade kostnej formy alveolárnej echinokokózy u dieťaťa.

Na podujatí vznikla aj podľa môjho názoru veľmi podnetná a zaujímavá myšlienka o potrebe štandardizovania systému hlásenia humánnych prípadov alveolárnej echinokokózy v rámci Európy. Francúzski kolegovia a členovia FrancEchino Network sa preto podujali vytvoriť databázu, základ budúcej európskej databázy alveolárnej echinokokózy, ktorá by umožňovala výmenu informácií a dát pre všetky zapojené krajiny a zároveň by

umožnila poskytnúť presnejšie údaje do európskych databáz CDC a EFSA. V nadväznosti na to je v budúcom roku vo Francúzku naplánované stretnutie zástupcov jednotlivých krajín a potenciálnych používateľov databázy, s cieľom spresniť a dohodnúť potreby takéhoto systému. Tohto stretnutia sa samozrejme plánujeme zúčastniť a verím, že na budúci rok Vám prinesieme pozitívne informácie o novovytvorenej databáze.

Daniela Antolová

JUBILUJÚCI ČLENOVIA SPS PRI SAV V ROKU 2014

Životné jubileum prof. MUDr. Michala Valenta, DrSc.

Jubilant sa narodil 3. októbra 1929 v Lutile pri Žiari nad Hronom. Stredoškolské štúdium ukončil maturitou v Bratislave. Je absolventom Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a už počas štúdia sa zapájal do vedeckej práce. Po promócií pracoval na gynekologicko-pôrodných oddeleniach nemocníc a neskôr na Parazitologickom ústave LF UK. Tu rozvinul vedeckú činnosť v klinickej parazitológii so zameraním na dve významné parazitárne nákazy v gynekológii a pôrodníctve – urogenitálnu trichomoniózu a toxoplazmózu. Vďaka sústavnej vedeckovýskumnej aj pedagogickej práci obhájil v roku 1967 kandidátsku dizertačnú prácu, v roku 1973 sa stal docentom,

v roku 1985 obhájil doktorskú dizertačnú prácu „Urogenitálna trichomoniáza- choroba prenosná pohlavným stykom“ a v roku 1988 bol menovaný za profesora.

Úspešná vedeckovýskumná činnosť prof. Valenta sa prejavila v rozsiahlej publikačnej a prednáškovej aktivite. Je autorom a spoluautorom viacerých knižných publikácií, monografií a učebníc. V roku 2008 mu vyšla Lekárska parazitológia v spoluautorstve s Dr. Totkovou a Dr. Klobušickým. Publikoval viac ako 350 odborných publikácií, predniesol viac ako 300 prednášok na konferenciách. Je vynikajúcim popularizátorom vedy aj prostredníctvom Akadémie vzdelávania. Založil a redigoval odborný časopis Praktická gynekológia.

Bol dlhoročným členom výboru Československej parazitologickej spoločnosti, ale aj iniciátorom založenia Slovenskej parazitologickej spoločnosti pri SAV, bol členom jej výboru a teraz je čestným členom.

Organizoval viaceré medzinárodné podujatia s parazitologickou a gynekologickou problematikou. V roku 1969 stál pri zrode Slovenskej gynekologicko-pôrodnickej spoločnosti SLS a bol zvolený na jej vedeckého sekretára. V tejto funkcii pôsobil 37 rokov a organizoval mnoho odborných podujatí tejto spoločnosti. Za vynikajúcu prácu v celoživotnom vzdelávaní bol ocenený medailami univerzít doma aj v zahraničí, ale aj medailou Ministerstva zdravotníctva SR. V roku 2010 prezident SR mu udelil Rad L. Štúra I. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj medicínskych vied v oblasti gynekológie, pôrodníctva a parazitológie.

Je obdivovateľom výtvarného umenia, zberateľom, navštevuje vernisáže a je priateľom mnohých umelcov.

Napriek zdravotným problémom je profesor Valent aktívnym účastníkom seminárov, publikuje spomienkové príspevky o jubilantoch v mnohých časopisoch a vie povzbudiť radou a dobrým vtipom.

Do ďalších rokov prajeme pevné zdravie, optimizmus, spokojnosť a rodinnú pohodu.

Pavol Dubinský

Životné jubileum prof. MVDr. Pavla Dubinského, DrSc.

Významného životného jubilea – 75-tich rokov – sa 12. februára 2014 dožil významný parazitológ prof. MVDr. Pavol Dubinský, DrSc., bývalý dlhoročný riaditeľ Parazitologického ústavu SAV v Košiciach (PaÚ) a predseda Slovenskej parazitologickej spoločnosti pri SAV (SPS).

Prof. Dubinský patrí medzi popredné osobnosti slovenskej i svetovej parazitológie, ktorý viac ako päť desaťročí pôsobí v Slovenskej akadémii vied. Svoju vedeckú dráhu v SAV začal v r. 1963 v pôvodnom Helmintologickom ústave SAV. V r. 1968 obhájil svoju kandidátsku dizertačnú prácu (CSc.), v r. 1983 doktorskú dizertáciu (DrSc.), v r. 1991 sa habilitoval za docenta na Univerzite veterinárskeho lekárstva v Košiciach a v r. 2001 bol menovaný prezidentom republiky za profesora. Od roku 1986 bol vedeckým tajomníkom ústavu. Veľmi úzko spolupracoval so zakladateľom a prvým riaditeľom ústavu prof. Hovorkom, ktorý bol jeho vzorom v prístupe nielen k vedeckej, ale aj riadiacej práci a aj jeho radcom po odchode do dôchodku. V r. 1988 prevzal vedenie Helmintologického ústavu SAV. V rámci SAV patril medzi nemnohých riaditeľov s dvadsaťročným funkčným obdobím, až do r. 2007.

Ako začínajúci riaditeľ viedol ústav v období, ktoré patrí v histórii SAV medzi najzložitejšie a najťažšie. S pomocou zahraničných priateľov, sa uskutočnili prvé školenia o písaní projektov. Tieto poznatky uplatnil pri žiadosti o Slovensko-americký vedecko-technický projekt a jeho získanie povzbudilo aj ostatných pracovníkov. Vznikol priestor pre širšiu koncepciu parazitologického výskumu, zameranú aj na problematiku zoonóz, ochorení prenášaných vektormi a ekologickú parazitológiu. Táto nová koncepcia vplynula z potreby výskumu novo sa objavujúcich nákaz, súvisiacich s globálnymi klimatickými zmenami a korešpondovala so svetovými trendmi i s potrebami praxe. Pod vedením dnešného jubilanta sa podarilo udržať dobré meno ústavu tak doma, ako aj v zahraničí, ktoré po mnoho rokov budoval prof. Hovorka. Prispeli k tomu aj vedecké podujatia, ktoré ústav organizoval, predovšetkým tradičné Medzinárodné helmintologické sympózia. Jubilant sa na ich organizácii podieľal už od sedemdesiatych rokov minulého storočia a mnohé z nich sa stali stretnutím parazitológov východu a zá-

padu. Nová koncepcia, vytvorená prof. Dubinským viedla aj k zmene názvu na súčasný Parazitologický ústav SAV s účinnosťou od 1.4.1993.

Medzinárodné kontakty jubilant budoval počas pobytov na zahraničných univerzitách, či už ako visiting profesor alebo v rámci spolupráce na grantoch. Jeho pobyty vo Švajčiarsku, Anglicku, USA, Rakúsku, Dánsku, Japonsku, ale aj v susedných štátoch, uskutočnené na základe pozvaní alebo spojené s účasťou na konferenciách umožnili rozširovať medzinárodnú spoluprácu ústavu a orientovať ju na významné parazitologické centrá. Tieto kontakty prispeli k tomu, že v roku 1999 bol zvolený do výboru Svetovej federácie parazitológov a v druhom funkčnom období bol viceprezidentom tejto celosvetovej organizácie. V roku 1996 bol zvolený do Medzinárodnej komisie pre trichinelózu ako zástupca pre Slovensko a je tiež členom Svetovej asociácie pre pokrok vo veterinárnej parazitológii.

Medzinárodné postavenie jubilanta bolo zavŕšením jeho aktivít v profesných spoločnostiach doma. Od roku 1982 bol členom výboru a od roku 1988 podpredsedom Československej parazitologickej spoločnosti pri ČSAV. V spolupráci s prof. Čatárom a prof. Valentom položil organizačné základy Slovenskej parazitologickej spoločnosti a bol jej predsedom od roku 1994 až do r. 2008. Pričinil sa o pokračovanie kontaktov a spoluprácu s Českou parazitologickou spoločnosťou, čoho dôkazom je organizácia slovenských a českých parazitologických dní.

Významné sú zásluhy jubilanta vo vedeckej výchove v parazitológii, predovšetkým pri zabezpečení jej continuity a to tak v internej, ako aj v externej forme. Sám vychoval ako školiteľ šiestich kandidátov vied alebo doktorandov. Od roku 1980 bol členom československých aj slovenských komisií pre obhajobu kandidátskych prác v odbore parazitológia aj invázne choroby. Významne sa podieľal na novej organizácii vedeckej výchovy formou doktorandského štúdia. Ako predseda komisie pre obhajobu doktorských dizertačných prác inicioval napísanie takýchto prác u viacerých spolupracovníkov z ústavu aj parazitológov z iných pracovísk.

Pedagogickú činnosť vykonáva od roku 1987 formou vybraných prednášok z parazitológie na Katedre infekčných a parazitárnych chorôb UVL. Parazitologickú problematiku prednášal aj na fakultách iných univerzít (PrF a LF UPJŠ, PrÍF UK). Krátkodobo pôsobil ako pozvaný profesor na Univerzite v Keele (Veľká Británia) a na Univerzite v Zürichu. Pôsoobil v pedagogickom procese na IVVL v Košiciach. Bol vedúcim viacerých diplomových prác poslucháčov UPJŠ. Koordinoval napísanie a vydanie prvej knižnej učebnice parazitológie, slovenských autorov „Jurášek, Dubinský a kol. Veterinárna parazitológia“. Učebnica slúži aj poslucháčom Veterinárnej fakulty v Brne a ďalších vysokých škôl. Podieľal sa na habilitácii a inaugurácii vyšších učiteľov univerzít ako člen príslušných komisií a oponent nielen na UVL a UPJŠ v Košiciach, ale aj na PrÍF UK Bratislava a PrF KU v Prahe.

Jubilant bol dlhé roky hlavným redaktorom medzinárodného časopisu Helminthologia, ktorý aj jeho zásluhou sa stal karentovaným periodikom už v roku 1994. Je členom redakčnej rady Encyklopédie Beliana a Folia veterinária v Srbsku. Pôsoobil v redakčnej rade Folia parazitologica v ČR, Slovenského veterinárneho časopisu a v iných periodikách. Bol členom viacerých vedeckých kolégií bývalej ČSAV aj SAV a v súčasnosti je členom Vedeckého kolégia pre biologicko-ekologické vedy. Bol členom Rady vedcov SAV, orgánu voleného tvorivými pracovníkmi SAV, ktorý bol garantom transformácie SAV po politických zmenách

na Slovensku. Pôsobil a pôsobí vo viacerých Komisiách, ktoré sú poradnými orgánmi Predsedníctva SAV. V roku 1995 bol zvolený za riadneho člena Slovenskej akadémie poľnohospodárskych vied a je členom aj jej Veterinárskeho odboru.

Prof. Dubinský je držiteľom mnohých významných ocenení jeho vedeckej aj organizačnej práce doma aj v zahraničí. Za výsledky vedeckej spolupráce s Bulharskom Prezídium ČSAV a BAV udelili v roku 1987 kolektívu, ktorý viedol „Cenu za spoločnú prácu“. Predsedníctvo SAV mu udelilo Zlatú čestnú plaketu za zásluhy v biologických vedách. Je držiteľom pamätných medailí UVL a ďalších univerzít a organizácií, aj Parazitologických spoločností Poľska, Ruska, Maďarska. V roku 2006 mu bola udelená cena Akadémie vzdelávania za vedecko popularizačnú činnosť. Prezident SR na návrh Predsedníctva SAV ocenil v r. 2008 prínos jubilanta za významné zásluhy o sociálno-hospodársky rozvoj Slovenskej republiky štátnym vyznamenaním – Pribinov kríž II. Triedy.

Prof. Pavol Dubinský udržuje kontakt so svojim pracoviskom,

kde je stále aktívnym vedcom a poradcom súčasného vedenia v zložitom období transformácie SAV na novú formu hospodárenia, vedeckovýskumnú inštitúciu. Právom si zaslúži úctu a vážnosť nielen pracovníkov materského pracoviska, ale aj širokej odbornej verejnosti a štátnych orgánov v oblasti zdravotníctva a pôdohospodárstva. Mnohí kolegovia sú mu vďační za to, že im poskytol nielen príležitosť pre profesionálne uplatnenie, ale aj za jeho osobnú snahu a zanietenosť vychovať z nich platných a úspešných vedcov. Príkladný je jeho ľudský ba až familiárny prístup pri riešení pracovných i osobných problémov svojich študentov, spolupracovníkov, či priateľov.

Všetci kolegovia a spolupracovníci prajú profesorovi Dubinskému k významnému životnému jubileu pevné zdravie a ešte veľa tvorivých síl v pracovnom i osobnom živote.

Branislav Peťko

Riaditeľ Parazitologického ústavu SAV

Srdečne blahoželáme jubilujúcim členom SPS pri SAV za rok 2014

◆ 90 rokov

RNDr. Radmila Špaldonová, DrSc.

◆ 85 rokov

Prof. MUDr. Michal Valent, DrSc.

◆ 80 rokov

MUDr. Marta Valentová, CSc.

◆ 75 rokov

RNDr. Tomislav Baniat
Prof. MVDr. Pavol Dubinský, DrSc.

◆ 65 rokov

RNDr. Ľudmila Turčeková, CSc.
RNDr. Samuel Velebný, CSc.

◆ 50 rokov

RNDr. Viliam Šnábel, CSc.

KALENDÁR BUDÚCICH VEDECKÝCH PARAZITOLOGICKÝCH PODUJATÍ

23. – 24. apríl 2015

The 6th Scandinavian Baltic Society for Parasitology

Uppsala, Švédsko

<http://sbsp.eu/>

25. – 28. apríl 2015

25th European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases 2015

Kodaň, Dánsko

<http://www.eccmid.org/>

4. – 8. máj 2015

22. helmintologické dni

rekreačné stredisko FTVS UK Dvorce, neďaleko Stráže nad Nežárkou, ČR

<https://www.facebook.com/events/457740244381336/>

15. – 20. august 2015

World Association for the Advancement of Veterinary Parasitology (WAAVP)

Liverpool, UK

<http://www.waavp2015.com/>

24. – 26. august 2015

International Conference on Parasitology (Parasitology-2015)

Philadelphia, USA

<http://parasitology.conferenceseries.com/>

31. august – 4. september 2015

9th International Symposium on Fish Parasites

Valencia, Španielsko

<http://www.9isfp.com/>

31. august – 5. september 2015

Molecular and Cellular Biology of Helminth Parasites

Hydra, Grécko

<http://hydra.bio.ed.ac.uk/>

14. – 18. september 2015

14th International Conference on Trichinellosis

Berlín, Nemecko

<http://www.trichinellosis.org>

12. – 13. október 2015

XIV. Prowazekove dni 2015

Komárno (Patince), SR

Správy SPS, str. 5 a 7

4. – 6. november 2015

IV. Labudove dni

Smolenice, SR

Správy SPS, str. 6 a 9

20. – 24. júl 2016

EMOP XII - 12th European Multicolloquium of Parasitology - Parasites are Forever

Turku, Fínsko

<http://emopxii.blogspot.sk/>

DÔLEŽITÉ TERMÍNY ČINNOSTI A AKCIÍ SPS PRI SAV

- ❖ do **15. 3. 2015** – predbežná prihláška na IV. Labudove dni
- ❖ do **31. 3. 2015** – zaslanie volebných lístkov
- ❖ do **31. 3. 2015** – zaslanie študentských prác do súťaže
- ❖ **15. 4. 2015** – Valné zhromaždenie SPS pri SAV
- ❖ do **30. 6. 2015** – prihláška na XIV. Prowazekove dni
- ❖ **12. – 13. 10. 2015** – XIV. Prowazekove dni
- ❖ **4. – 6. 11. 2015** – IV. Labudove dni

VÝŠKA ČLENSKÝCH PRÍSPEVKOV – POZOR, ZMENA ČÍSLA ÚČTU!

Výška ročného členského príspevku **10,- EUR**.

Čestní členovia Spoločnosti príspevok neplatia.

Pre dôchodcov, mamičky (prípadne oteckov) na rodičovskej dovolenke a členov, ktorí sú dlhodobo v zahraničí je výška členského príspevku **3,30 EUR**.

Príslušnú sumu, prosíme, uhradiť na účet SPS v Slovenskej sporiteľni Košice II:

číslo účtu: 5052153052/0900

IBAN: SK5909000000005052153052

BIC: GIBASKBX

variabilný symbol: 2015

adresát: Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV

Hlinkova 3

040 01 Košice

Do správy pre prijímateľa, prosíme, nezabudnite uviesť **Vaše meno!**

VÝZVA NA PODÁVANIE NÁVRHOV NA CENU SPS PRI SAV ZA NAJLEPŠIU VEDECKÚ PRÁCU MLADÝCH PARAZITOLÓGOV V ROKU 2014

Milí mladí parazitológovia,

dávame vám do pozornosti súťaž o „Cenu SPS pri SAV pre mladého vedeckého pracovníka“.

Podrobnosti súťaže:

Kto sa môže prihlásiť?

Mladá vedecká pracovníčka/ mladý vedecký pracovník do 35 rokov, ktorý prihlási do súťaže PRVOAUTORSKÝ vedecký príspevok s parazitologickou tematikou uverejnený v roku 2014.

Kam príspevok poslať?

PDF príspevku prihláseného do súťaže prosíme poslať spolu s krátkym odporúčením školiteľa/vedúceho na adresu sps@saske.sk

Do kedy sa môžete prihlásiť?

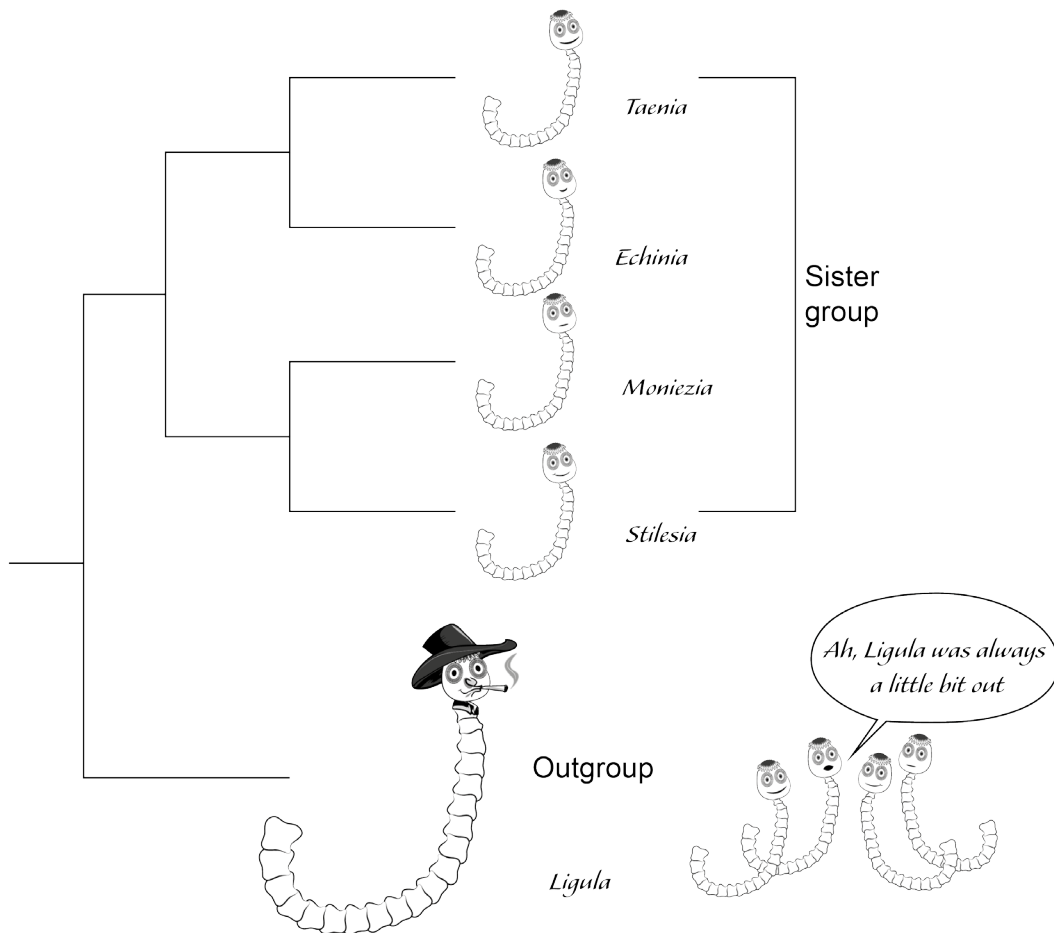
Termín uzávierky súťaže je **31. marec 2015**.

Kedy a kde budú vyhlásení víťazi?

Na Valnom zhromaždení v Košiciach dňa **15. apríla 2015**

Ivica Hromadová

PHYLOGENY OF TAPEWORMS

©námet: I. Hromadová, grafická realizácia: Z. Vasilková

ZLOŽENIE AKTUÁLNEHO VÝBORU SPS PRI SAV

- **predsedníčka**

RNDr. Ivica Hromadová, CSc.

- **podpredseda**

doc. RNDr. František Ondriska, PhD.

- **tajomníčka**

MVDr. Martina Miterpáková, PhD.

- **pokladníčka**

MVDr. Zuzana Hurníková, PhD.

- **členovia:**

Doc. RNDr. Michal Stanko, DrSc.

RNDr. Elena Kocianová, DrSc.

Mgr. Veronika Tarageľová, PhD.

- **predsedníčka revíznej komisie**

MVDr. Daniela Antolová, PhD.

- **členovia revíznej komisie:**

RNDr. Mikuláš Oros, PhD.

Doc. MVDr. Branislav Peťko, DrSc.

Redakčná rada:

Martina Miterpáková – hlavná redaktorka

František Ondriska – redaktor

Zuzana Vasilková – redaktorka a grafická úprava

Vydala:

Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV

Hlinkova 3

040 01 Košice

Tel: 055 63 344 55; Fax: 055 63 314 14

E-mail: sps@saske.sk

Web: www.saske.sk/pau/sps.html

Autori obrázkov na titulnej strane - pracovníci PaÚ SAV

© 2014 Slovenská parazitologická spoločnosť pri SAV, Košice